

19.12.2024

VN/15371/2024
VN/15371/2024-MMM-10

Ympäristöministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä

Ympäristöministeriö on pyytänyt maa- ja metsätalousministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät muutokset uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annettuun lakiin. Lakiin lisättäisiin uudet säännökset uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämisestä sekä nimetyillä alueilla sovellettavista menettelyistä.

Lupamenettelyt ja muut hallinnolliset hyväksymismenettelyt

Esityksen 9 §:ssä määritellään määräaikoihin sisältyvät lupamenettelyt ja muut hallinnolliset hyväksymismenettelyt. Pykälän 1 momentin määräaikoihin sisältyviä menettelyitä koskevaan listaukseen esitetään lisättäväksi uusi 12 kohta, jonka mukaan määräaikoihin sisältyisi myös eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain 33 §:n ja sivutuoteasetuksen 23 ja 24 artiklan mukaiset rekisteröinti- ja hyväksyntämenettelyt. Perusteluina lisäykselle tuodaan esille, että nämä menettelyt saattavat tulla kyseeseen biokaasulaitosten osalta ja näiden on katsottu sisältyvän direktiivin määräaikoja koskevien vaatimusten piiriin.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa tähän liittyen seuraavaa:

- Eläimistä saatavat sivutuotteet, joita ei ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, aiheuttavat mahdollisia riskejä ihmisten ja eläinten terveydelle. Sivutuoteasetuksen ja -lain tarkoituksena on estää eläintautien leviäminen. Sivutuoteasetuksen mukainen laitoshyväksyntä edellyttää, että laitos tarkastetaan sen ollessa toiminnassa. Tarkastuksessa todetaan, että laitos on rakennettu tavalla, joka mahdollistaa tehokkaan puhdistuksen ja desinfioinnin, ja että toimija ottanut käyttöönsä muun muassa asianmukaiset järjestelyt, laitteet sekä tuhoeläintorjunnan. Laitoshyväksyntään sisältyvät myös lopputuotteen hygienianalyysit. Lisäksi hyväksyntä voidaan tehdä validointiprosessin avulla, jossa tutkittava ominaisuus syötetään laitoksen prosessiin ja validoinnissa todennetaan tapauskohtaisesti prosessiin syötettävien bakteerien, virusten tai loisten väheneminen. Laitoshyväksynnän toteuttamisaikataulu riippuu hyväksynnän kohteena olevan laitoksen valitsemasta prosessista ja toimista.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

- **Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan sivutuoteasetuksen mukaista hyväksymismenettelyä ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää määräaikaivelvoitteen piiriin. Tämä aiheuttaisi lisäkustannuksia erityisesti toimijoille eikä nopeuta uusiutuvan energian tuotannon käyttöönottoa.**

Nopean kehittämisen alueet

Esityksen 14a §:ssä määriteltäisiin nopean kehittämisen alueiden osoittamisperusteet. Nopean kehittämisen alueiden nimeämispäätöksen ulkopuolelle tulisi esityksen 14a §:n 2 momentin perusteella jättää alueet, jotka koostuvat merkittävässä määrin tuottavasta metsämaasta tai merkittävässä määrin ruoantuotannossa olevista pelloista (1-kohta), ojittamattomat luonnontilaiset suoalueet (2-kohta), Euroopan unionin Natura 2000 -verkostoon sekä luonnonsuojelulain 64, 73, 77, 78 ja 79 §:n soveltamisalaan kuuluvat alueet (3-kohta), tärkeimmät lintujen ja merinisäkkäiden muuttoreitit (4-kohta) sekä muut sellaiset alueet, jotka on luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston herkkyyssartoituksissa tai vastaavissa selvityksissä todettu olevan alttiita merkittäville ympäristövaikutuksille (5-kohta).

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukainen tuottavaa metsämaata koskeva rajoitus perustuu Petteri Orpon hallitusohjelmaan, jonka jakson 7.1. mukaan aurinkovoimarakentamista ohjataan rakennettuun ympäristöön, turvetuotannosta vapautuneille alueille ja joutomaille pyrkien välttämään tuotannossa olevien peltojen ja metsämaan merkittävä käyttö aurinkovoimaan.

Maa- ja metsätalousministeriö kiinnittää huomiota seuraavaan

- **Tuottava metsämaa ja ruoantuotannossa olevat pellot olisi tarkoituksenmukaista määritellä tarkemmin esityksen perusteluissa hyödyntäen olemassa olevia maatalousmaan ja metsämaan luokitteluita. Perusteluista ei myöskään ilmene, miten määriteltäisiin ojittamattomat luonnontilaiset suoalueet ja tätä on hyvä jatkovalmistelussa tarkentaa.**
- **14a §:n perusteella osoitettavien mahdollisten nopean kehittämisen alueiden osalta on erityisen tärkeää, että merituulivoimalle mahdollisesti osoitettavien alueiden suunnittelussa ja sijoittamisessa huomioidaan troolikalastuksen toimintaedellytykset.**

Kansliapäällikkö

Pekka Pesonen

Neuvotteleva virkamies

Jaakko Nippala

Liitteet

Jakelu

YM LYMO Luonnonvarat ja ympäristövaikutukset, Piia Kähkölä

Tiedoksi

YM LYMO Luonnon monimuotoisuus -yksikkö

VN/15371/2024-MMM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: